

5.2 Αποτελέσματα των διαβουλεύσεων - διατύπωση του αναπτυξιακού Οράματος

Οι διαβουλεύσεις οργανώθηκαν σε κάθε μια από τις 9 περιοχές του Τροόδους. Βασίστηκαν στη γνώση της περιοχής από τη μελέτη και το σχεδιασμό της προηγούμενης στρατηγικής συμπεριλαμβανομένης και της μεθόδου GOPP (2009), καθώς και στα στοιχεία της επιτόπιας έρευνας που εκπονήθηκε σε κάθε μια από τις 114 κοινότητες καθόλη τη διάρκεια του 1018. Η εστίαση στις ιστορικές περιοχές έγινε για τους εξής λόγους:

- α)** οι ιστορικές περιοχές παρά το σχετικά μικρό μέγεθος χαρακτηρίζονται από διακριτή γεωγραφική και ιστορική συνοχή και σε μεγάλο βαθμό παραγωγική ταυτότητα,
- β)** η θεμελίωση της εδαφικής οντότητας του Τροόδους έχει ανάγκη από τη δικτύωση, τη συνεργασία και τη συμπληρωματικότητα των τομέων και δράσεων αυτών των περιοχών,
- γ)** η διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων του Τροόδους θα βασισθεί και στην ταυτότητα και διακριτότητα της κάθε υποπεριοχής.

Η συνάθροιση και ο συνδυασμός των μεθόδων και πληροφοριών στο εσωτερικό της μεθοδολογίας που παρουσιάστηκε παραπάνω, επέτρεψε την διατύπωση από τους κατοίκους των προβλημάτων και δυνατοτήτων της κάθε περιοχής αλλά και τη σύγκριση με την προηγούμενη όχι αρκετά μακρινή μελέτη της περιοχής του 2009. Ο κεντρικός στόχος ήταν να εντοπισθούν οι κοινές αδυναμίες, οι συμπληρωματικότητες, οι συνέργειες και οι «οικονομίες κλίμακες» που θα μπορούσαν να διαμορφωθούν σε επίπεδο Τροόδους.

Η ανάλυση του περιεχομένου των διαβουλεύσεων δείχνει μια μικρή μετατόπιση σε σχέση με τις διαπιστώσεις στις οποίες είχε καταλήξει η εφαρμογή της GOPP πριν μια περίπου δεκαετία. Τότε είχε διαφανεί ότι ο διάλογος παρέμεινε εγκλωβισμένος σε τοπικιστικές διεκδικήσεις και σε αναφορές σε βασικά ζητήματα που αφορούν το χώρο (γήρανση, έξοδος νέων, ανεπαρκείς υποδομές, εγκατάλειψη γεωργίας, αδύναμη τουριστική αξιοποίηση, κτλ.). Σήμερα, διαφαίνεται μια στροφή προς τομείς και θέματα που τίθενται στην κλίμακα του Τροόδους και άπτονται των οργανωτικών ικανοτήτων των παραγωγικών ομάδων, των φορέων και της περιοχής σε σχέση με την προώθηση της ανάπτυξης.

Κατά την άποψη της ομάδας μελέτης, αυτό συμβαίνει γιατί υπάρχει πλέον μια νέα γενιά κοινοταρχών με πιο ανοιχτούς ορίζοντες αλλά και νέων με σπουδές οι οποίοι επιλέγουν συνειδητά να παραμείνουν στον τόπο τους. Επίσης, οι μεσήλικες φαίνεται να αντιλαμβάνονται κάποιες θετικές προοπτικές που διανοίγονται για την περιοχή. Παρά το γεγονός ότι διαθέτουν ελάχιστη εμπειρία ως προς το ρόλο τους στο συμμετοχικό σχεδιασμό και προγραμματισμό, 15 χρόνια μετά την είσοδο της Κύπρου στην Ε.Ε., αντιλαμβάνονται τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ευρωπαϊκές πολιτικές για τις ορεινές περιοχές. Στο πλαίσιο αυτών των δυνατοτήτων τα προβλήματα εστιάζονται όλο και περισσότερο στην απόκτηση οργανωτικής ικανότητας, αξιοποίησης σχέσεων και δικτύωσης (συμπλεγματοποίηση, διακυβέρνηση, δικτυώσεις, προβολή διακριτών χαρακτηριστικών περιοχής και προϊόντων, κτλ.).

Συνειδητοποιείται η ανάγκη σχεδιασμού και εφαρμογής μιας Εθνικής Στρατηγικής για τις

Ορεινές Κοινότητες και ότι κεντρικός πυλώνας σ' αυτή την προσπάθεια θα πρέπει να είναι ο συντονισμός της συνεργασίας μεταξύ Κυβέρνησης, Δημόσιας Διοίκησης και περιοχής Τροόδους. Το Τρόδος επειδή δεν διαθέτει εμπειρία στους τομείς της συνεργασίας και του συντονισμού καλείται να διαμορφώσει τη δική του δομή διακυβέρνησης ώστε να ενεργοποιήσει τους φορείς και δρώντες του στο πλαίσιο της ΕΣΑΟΚ.

Αυτό το κοινό υπόστρωμα των προβλημάτων και των τρόπων αντιμετώπισής τους ανέδειξε κοινούς τομείς παρέμβασης για το σύνολο των περιοχών του Τροόδους και αποτέλεσε το πλαίσιο για τον προσδιορισμό και τη διατύπωση του **οράματος του Τροόδους**:

**Οι ορεινές κοινότητες Τροόδους
να συγκροτηθούν σε αναπτυξιακή οντότητα και να αποτελέσουν,
ελκυστικό τόπο διαβίωσης, με οικονομία υψηλής αξίας βασισμένη στην
κληρονομιά τους και σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον**

Το παραπάνω συναινετικό όραμα αποτελεί το σημείο εκκίνησης για την εξασφάλιση της λογικής, της σύγκλισης και της συνοχής των αποφάσεων και της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας της ΕΣΑΟΚ. Το όραμα είναι σε πολύ υψηλό βαθμό κοινό, αποδεκτό, λειτουργεί ως κίνητρο και αναγγέλλει τις προθέσεις των Τροοδιτών για το μέλλον.

Το αναπτυξιακό όραμα καθόρισε τον στόχο του σχεδιασμού και της ανάπτυξης της περιοχής, ο κύριος προσανατολισμός και σκοπός του οποίου είναι η εφαρμογή της βιώσιμης «εδαφικής ανάπτυξης» στην περιοχή, με την ενσωμάτωση του πλαισίου ζωής, τη διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανάδειξη μιας ορεινής οικονομίας υψηλότερης αξίας.

Η διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος προσδιόρισε πολυτομεακούς προσανατολισμούς και τις σχετικές δράσεις που καθοδηγούν και πλαισιώνουν τα διάφορα σχέδια που θα πρέπει να λάβει υπόψη ο στρατηγικός προγραμματισμός: σχέδιο για τη νέα ορεινή οικονομία, Δήλωση Πολιτικής, πολιτική υποδοχής νέου πληθυσμού, κλπ. Τη σημαντικότητα αυτών των θεμάτων προσδιορίζουν κυρίως, οι συμπληρωματικότητες και οι συνέργειες οι οποίες μπορούν να αναπτυχθούν στο εσωτερικό του εδαφικού συστήματος της περιοχής Τροόδους.

Επίσης, η στρατηγική του οράματος βρίσκεται ανάντη της διαδικασίας χωροταξικού σχεδιασμού. Αποτελεί το πρώτο βήμα για την έκφραση της επιθυμητής αλλαγής, δίνει κατευθύνσεις στην ανάπτυξη της περιοχής: οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική ανάπτυξη. Αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζει την ανάγκη των χωροταξικών ρυθμίσεων.